

CULTUUR MEEMAKEN

INHOUDELIJK VERSLAG 2025

T-shirts bedrukken op Ontdektfabriek VIP-dag met members van Quiet Eindhoven

Stichting De Ontdektfabriek
Torenallee 22, 5617 BD Eindhoven
www.deontdektfabriek.nl

2025 – INHOUDELIJK VERSLAG

De Ontdekkabriek is een plek waar kinderen techniek, design en innovatie beleven. Een plek waar ze hun creatieve ei kwijt kunnen en waar ze kunnen ontdekken hoe leuk zelf creëren is. Door een benadering vanuit de eigen belevingswereld van het kind en een maatschappelijke context, wordt (latent) aanwezige affiniteit voor techniek en creativiteit bij kinderen aangewakkerd.

Daarnaast draagt De Ontdekkabriek bij aan het besef dat techniek, design en innovatie belangrijke onderdelen van de samenleving in de regio Eindhoven vormen. In dat kader is De Ontdekkabriek een science center, creatief centrum en (techniek)museum in één. De Ontdekkabriek legt koppelingen tussen technische en creatieve vaardigheden en sectoren. Creativiteit is van onmisbaar belang bij de ontwikkeling van elk kind, ook in het licht van hun latere rol in de samenleving.

De Ontdekkabriek draagt ook bij aan het bevorderen van stedelijk cultuurtoerisme en grootstedelijke uitstraling van Eindhoven.

Hieronder vindt u het inhoudelijk verslag over het jaar 2025.

PUBLIEKSPROGRAMMA

Ook dit jaar was De Ontdekkabriek weer elke woensdag, zaterdag en zondag geopend voor het publiek. In schoolvakanties zijn we op veel dagen open geweest voor publiek. Ten opzichte van het voorgaande jaar was De Ontdekkabriek 9 dagen vaker open, wat heeft bijgedragen aan hogere bezoekersaantallen in deze categorie (stijging van 10%).

MAAK HET MEE WORKSHOPS - LOYALITEITSPROGRAMMA

Door het aanbieden van Maak-Het-Mee workshops in De Ontdekkabriek nam ook het aantal herhaalbezoeken toe. In deze workshopseries gaan kinderen verdiepend aan de slag met een aantal technieken, gebaseerd op ons storytellingconcept.

VERZAMEL ALLE STEMPELS EN WIN EEN VIP-DAG

Ben jij klaar om een échte uitvinder te worden? Dat kan met de workshops van De Ontdekkabriek!

Verzamel stempels op de achterkant van deze kaart door mee te doen aan de verschillende workshops.

Heb je alle stempels? Dan maak je kans op de geweldige maak het mee VIP-dag voor echte uitvinders!

EINDHOVEN

WWW.DEONTDEKFABRIEK.NL

BASISSCHOOLBEZOEK

Ook in 2025 brachten basisscholen tijdens schooltijd een bezoek aan De Ontdekfabriek. We blijven ons onderscheiden op creativiteit en een kwalitatief hoogwaardig programma, met steeds meer echte machines waarmee kinderen mogen werken. Daarnaast is de samenwerking met Cultuurstation verder geïntensiveerd. Cultuurstation fungeert als een makelaar tussen onderwijs en culturele instellingen.

Het totaal aantal basisschoolbezoeken naar onze locatie is licht gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Opvallend is dat het aandeel van scholen uit de stad Eindhoven toenam (van 37% naar 50%).

BEZOEK VOORTGEZET- EN MIDDELBAAR BEROEPS ONDERWIJS

Het aantal bezoeken vanuit het Voortgezet Onderwijs en MBO is met 64% gedaald ten opzichte van 2024. We kunnen hiervoor niet echt een oorzaak aanwijzen, buiten dat 2024 een recordjaar was voor VO in De Ontdekfabriek. En een specifieke VO school die de voorgaande jaren zorgde voor 5 volle dagen heeft door het niet tijdig reserveren helaas moeten afzeggen. We merken dat de behoefte bij het VO bij excursies vaak zit in hele grote groepen tegelijkertijd bedienen en dat raakt aan de grenzen van wat we als Ontdekfabriek op een kwalitatief goede manier kunnen aanbieden door beperkingen aan ruimte, machines en materialen. Gelukkig wordt dit gecompenseerd door de activiteiten die we op de VO locaties zelf organiseren.

UITVOERING EDUCATIEVE PROGRAMMA'S OP SCHOOLLOCATIES

Scholen stonden in 2025 gelukkig erg open voor workshops en gastlessen op de eigen locatie. Als De Ontdekfabriek naar de school toe komt worden de leerkrachten en docenten geheel ontzorgd van organisatie. Hierop zetten we in toenemende mate in. Scholen kunnen door middel van subsidieregelingen zoals 'Rijke Schooldag' ook vaker budget en ruimte beschikbaar stellen voor naschoolse workshops. Het aantal leerlingen dat we extern bedienden (VO en PO) nam spectaculair toe met 82,5%.

Onze begeleiders bereiken de schoollocaties met een elektrische bus, elektrische bakfiets en een aantal gewone fietsen met fietskar voor de materialen.

'YOUNG CREATIVES'

Na de deelname aan "Jong Cultuur Eindhoven" in 2024 is dit programma in 2025 helaas stilgevallen. Daardoor hebben we ons project "Young Creatives" -voor de doelgroep 14-18 jaar in de vrije tijd- niet doorgezet. Het is een flinke uitdaging om deze leeftijdsgroep in de vrije tijd te bereiken en te boeien en binden voor creatieve activiteiten. In 2025 hebben we samen met de Vereniging voor Science Centra (VSC) gewerkt aan een nieuw plan om deze zogenaamde 'unusual suspects' alsnog te bereiken. Er is samen met de VSC funding aangevraagd bij ASML waarmee we in 2026 alsnog aan de slag gaan met deze doelgroep en daarmee ook onze doelstellingen gaan bereiken. Het project (genaamd NOW:US) gaat naar verwachting meer kennis opleveren voor het bedienen van deze leeftijdsgroep en in het bijzonder jongeren met een diverse achtergrond.

ZOMERSCHOOL

Ook in 2025 heeft De Ontdekkabriek de Zomerschool uitgevoerd. De opdracht voor uitvoering is door middel van aanbestedingsprocedure tot en met 2026 geborgd. Er is een programma geboden aan 550 leerlingen van 4-12 jaar oud met een taalachterstand. Het doel: voorkomen van terugval in hun (taal)ontwikkeling tijdens de zomerperiode. Gedurende 6 dagen (gedurende 2 weken op 3 vaste weekdays tijdens de zomervakantie op 9 verschillende locaties) hebben we deze doelen op het gebied van taalontwikkeling gecombineerd met het ontdekken van hun affiniteit met techniek, creativiteit en innovatie. Voor de uitvoering maakten we weer gebruik van onze Uitvindersprogramma's in combinatie met activiteiten van Lumens / Dynamo en Bibliotheek Eindhoven, Playing for Success en diverse sportaanbieders. Voor de oudste leeftijdsgroep hebben we een pre-editie van De Uitvinders van Droomstad uitgevoerd: een geheel nieuw avontuur dat in 2026 voltooid zal worden tot een speelfilm en lesprogramma met excursies naar De Ontdekkabriek.

EVENEMENTEN/PROJECTEN

In 2025 organiseerden we (programma-onderdelen van) verschillende evenementen. Zo organiseerden we de OnsNet Uitvinderschallenge in Nuenen, Girlsday op de Brainport Industries Campus, we bouwden auto's bij het Ontdekkersfestival en projectors in het Philips Stadion voor de Brainport Scholenchallenge. In het Van Gogh Village Museum lieten we kinderen 'spelen met licht'. In het Stadhuis van Eindhoven organiseerden we de finale van het project 'Jouw Eindhoven van de Toekomst' dat we samen met de gemeente opzetten in het kader van 'Toekomst040'. Met ons nieuwe avontuur 'De Uitvinders en de Quantum Code' (ontwikkeld met TU/e) stonden we zelfs in de 'Wetenschapshoek' voor kinderen bij het festival 'de Zwarte Cross'. Om maar een greep te noemen uit de 33 events die we verzorgden.

Droomstad tijdens GLOW 2025

Het verhaal 'De Uitvinders van Droomstad' is in aangepaste vorm (inclusief de uitgave van een geïllustreerd kinderboek) gebruikt ter introductie van het GLOW kinderproject 2025. In de periode september -oktober 2025 hebben kinderen op school geparticipeerd in het project dat is gepresenteerd tijdens GLOW in het Van Abbemuseum in Eindhoven. Daarnaast is het project ook gepresenteerd in Veldhoven, Lieshout, Best, Oirschot en Helmond. In totaal hebben naar schatting maar liefst 15.000 kinderen aan het GLOW kinderproject deelgenomen. Deze aantallen zijn niet meegenomen in de bezoekersaantallen van De Ontdekkfabriek.

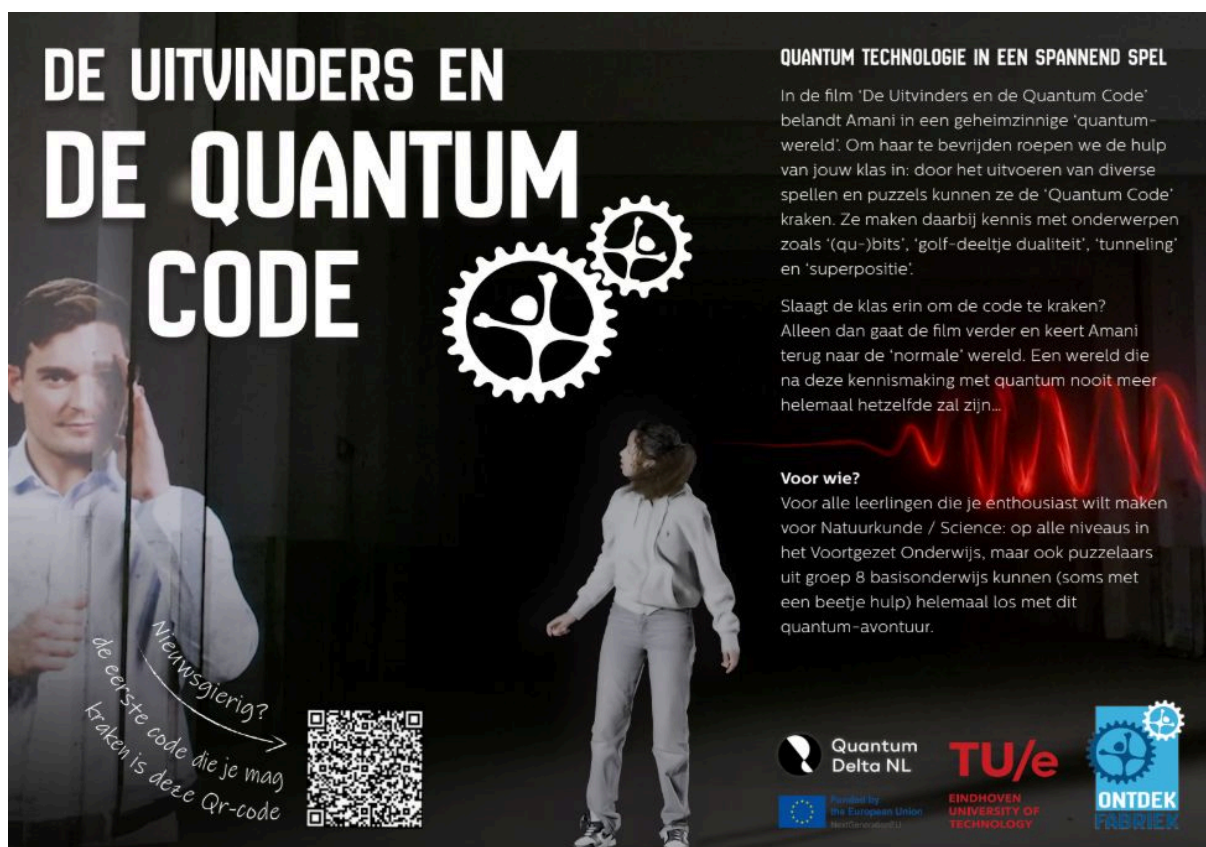

LET'S INVENT

Samen met ASML voerden we het project 'Let's Invent!' uit op een drietal Voortgezet Onderwijs scholen. We bleven daarbij net als in 2024 binnen het thema "Let's Reuse": een challenge rondom het hergebruik van materialen. We hadden gerekend op meer deelnemende scholen (binnen het STEM-Up programma van ASML) maar het is ook voor STEM-Up lastig om open plekken te vinden in het curriculum van het Voortgezet Onderwijs. Het doel is om in 2026 nieuwe challenges toe te voegen aan STEM-Up, op basis van de verhalentrilogie die we ontwikkelen.

ONTWIKKELING TRILOGIE VAN VERHALEN

In 2025 is het nieuwe avontuur 'De Uitvinders en de Quantum Code' (oorspronkelijke werktitel was 'Sterren Staren') opgeleverd: Een programma voor bovenbouw basisonderwijs en eerste jaren voortgezet onderwijs. Dit is ontwikkeld in nauwe samenwerking met de Technische Universiteit Eindhoven. We hebben een speelfilm met aansluitend lesprogramma ontwikkeld. Het programma is geïmplementeerd en maakt nu onderdeel uit van ons vaste programma-aanbod.

**DE UITVINDERS EN
DE QUANTUM
CODE**

*Nieuwsgierig?
de eerste code die je mag
kraken is deze QR-code*

QUANTUM TECHNOLOGIE IN EEN SPANNEND SPEL

In de film 'De Uitvinders en de Quantum Code' belandt Amani in een geheimzinnige 'quantum-wereld'. Om haar te bevrijden roepen we de hulp van jouw klas in: door het uitvoeren van diverse spellen en puzzels kunnen ze de 'Quantum Code' kraken. Ze maken daarbij kennis met onderwerpen zoals '(qu-)bits', 'golf-deeltje dualiteit', 'tunneling' en 'superpositie'.

Slaagt de klas erin om de code te kraken? Alleen dan gaat de film verder en keert Amani terug naar de 'normale' wereld. Een wereld die na deze kennismaking met quantum nooit meer helemaal hetzelfde zal zijn...

Voor wie?

Voor alle leerlingen die je enthousiast wilt maken voor Natuurkunde / Science: op alle niveaus in het Voortgezet Onderwijs, maar ook puzzelaars uit groep 8 basisonderwijs kunnen (soms met een beetje hulp) helemaal los met dit quantum-avontuur.

Quantum Delta NL
TU/e
EINDHOVEN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
ONTDEK FABRIEK

Financed by
the European Union
and the government of the Netherlands

Het tweede verhaal uit de trilogie die we ontwikkelen betreft een verhaal getiteld De Uitvinders van Droomstad (werktitel was 'De Speelgoedfabriek;). Dit verhaal is uitgewerkt in een geschreven versie en deels verfilmd en verwerkt in een 7-daags programma speciaal voor de Zomerschool. In 2026 zal dit programma worden voltooid tot een volwaardig Ontdekfabriekprogramma.

Ook de ontwikkeling van het derde verhaal in de Trilogie is gestart. Deze heeft de werktitel 'Around The World'.

REFLECTIE OP DE CODES

De Ontdekmfabriek hanteert de Governance Code Cultuur, Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie

GOVERNANCE CODE CULTUUR

Stichting De Ontdekmfabriek hanteert het Raad-van-Toezicht model. De toezichthouders zijn onafhankelijk en hebben geen ongewenste, directe of indirecte belangen bij het uitvoeren van hun - onbezoldigde- toezichtfunctie. De maatschappelijke doelstelling van De Ontdekmfabriek is vastgelegd in de notariële oprichtingsakte en statuten, die in december 2024 zijn aangepast om compliant te zijn met de nieuwe wet- en regelgeving (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) en om voorbereid te zijn om een ANBI-status te verwerven.

Private partijen die financieren hebben geen zetel in bestuur of Raad van Toezicht en eventuele exploitatieoverschotten vloeien terug naar het eigen vermogen van de organisatie om vervolgens geïnvesteerd te worden in verdere ontwikkeling van het programma. Jaarlijks wordt de volledige boekhouding door een externe accountant gecontroleerd en bedrijfsmatige risico's worden door de accountant conform de daarvoor bestemde wetgeving gerapporteerd, zowel aan bestuur als aan de Raad van Toezicht.

Vier tot zes keer per jaar komt de Raad van Toezicht samen met het bestuur. Naast een controle van de verslaglegging op de bedrijfsvoering ziet de Raad van Toezicht tevens toe op eventuele ongewenste belangenverstrengelingen bij het bestuur en/of de organisatie als geheel. Elk jaar wordt een accountantscontrole uitgevoerd op alle activiteiten die onder verantwoordelijkheid van de Stichting zijn uitgevoerd. Het verslag met een accountantsverklaring wordt gedeeld met stakeholders (waaronder Stichting Cultuur Eindhoven). In de Raad van Toezicht heeft een jurist zitting die zich toelegt op de feitelijke navolging van de Governance Code Cultuur. In 2025 is een nieuw rooster van toe- en aftreden voor de toezichthouders geïmplementeerd en voor de jaarcijfers 2025 heeft de accountant een 'beoordelingsopdracht' uitgevoerd, gevolgd door een positieve accountantsverklaring.

FAIR PRACTICE CODE

De Ontdekmfabriek ontwikkelt duurzaam. Producten en projecten zijn altijd bedoeld om op middellange tot lange termijn waarde op te leveren. We hanteren de basisprincipes van De Fair Practice Code en zijn voorvechter van eerlijke vergoedingen voor iedereen die werkt. Of het nu administratieve krachten, schoonmakers of kunstenaars zijn. Iedereen die voor het project werkt ontvangt daarvoor een vergoeding die minstens voldoet aan de wettelijke normen of CAO's. De vergoeding is in lijn met de opleiding en ervaring van de desbetreffende persoon. Met Freelancers worden zeer redelijke bedragen overeengekomen. In 2025 was er -

net als in het jaar daarvoor- sprake van een inflatie. Daarop hebben we de lonen van onze medewerkers verder verhoogd.

Transparantie

Op onze website is een nieuwe pagina toegevoegd met relevante en actuele gegevens rondom beleid, governance en financiën.

Duurzaamheid

De Ontdekfabriek ontwikkelt nadrukkelijk met kwaliteit. Producten en projecten zijn altijd bedoeld om op middellange tot lange termijn waarde op te leveren. De Ontdekfabriek is voortgekomen uit evenementen. Juist het tijdelijke karakter van de evenementen en het gebrek aan duurzame inzetbaarheid van de ontwikkelde producten en projecten hebben ertoe geleid dat De Ontdekfabriek al jaren een continue vaste exploitatie voert. Het streven naar duurzaamheid is vastgelegd in de statuten van de Stichting. We zijn overgestapt naar een Fair Trade koffie in onze horeca.

Vertrouwen

De Ontdekfabriek is al sinds 2009 actief en is daarbij nog nooit in een conflict geraakt met een partner, leverancier, medewerker, afnemer of subsidiënt. Kwaliteit, eerlijkheid, wederzijds respect en luisteren naar elkaar: het zit in het DNA van het management én medewerkers van De Ontdekfabriek.

CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE

Om de huidige status van de hantering van de code te beschrijven reflecteren we hieronder op de 4 P's uit de code culturele diversiteit.

Programma

Al sinds de oprichting werkt De Ontdekfabriek met speelfilms die in opdracht worden geproduceerd. In de nieuwe film 'De Uitvinders en de Quantum Code' staat een Nederlands meisje dat geboren is in Marokko centraal. Het meisje (Amani) wil graag in twee werelden tegelijkertijd zijn. En dat kan met Quantum-technologie! Ook 'De Uitvinders van Droomstad' gaat over kinderen (uit een dorp en uit een ander land' die willen integreren in de voor hen nieuwe stad (Eindhoven).

Publiek

De Ontdekfabriek werkt voor het onderwijs. Dat impliceert dat het bereikte publiek een dwarsdoorsnede is van de complete en diverse samenleving. Binnen het onderwijs bedienen we nadrukkelijk ook Speciaal Onderwijs, Islamitisch onderwijs en Mytylscholen. Daarnaast voeren we projecten uit die speciaal gericht zijn op bepaalde doelgroepen. De Zomerschool voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand voeren we al sinds 2015 jaarlijks uit.

In samenwerking met partners bereiken we ook speciale publieksgroepen (kinderen in asielzoekerscentra bijvoorbeeld). We werken samen met liefdadigheidsorganisaties zoals

Quiet Eindhoven en Cultuur Inclusief die beogen om mensen met een kleine portemonnee te stimuleren om cultuur te ontdekken. Met Quiet hebben we een VIP-dag georganiseerd voor deze doelgroep (naast het uitgeven van toegangskaarten voor reguliere publieksdagen). Voor mensen met een beperking (die we bereiken via speciaal onderwijs, zorginstellingen of sociale projecten) is er altijd ruimte. We passen onze voorzieningen en begeleiding aan op hun behoeften. Ook hebben we genderneutrale toiletten. Voor het project NOW:US (start 2026) zetten we nadrukkelijk in op het bereiken van diverse doelgroepen (jongeren met lage SES-score, cultureel- of neurodivers, meisjes).

Personeel

Bij het aannemen van personeel voeren we een actief beleid om stagiairs waardevolle stageplekken (met eigen verantwoordelijkheid, goede begeleiding en waardering) te geven. We zijn in 2024 gestart met het verstrekken van stagevergoedingen ook voor MBO'ers. Daarnaast hebben we een tweetal plaatsen voor mensen die bezig zijn met re-integratie trajecten na ziekte. De man-vrouw verdeling bij de medewerkers is gelijk.

De Raad van Toezicht is na het toetreden van Nicol van Hoof in 2025 nu in meerderheid vrouw. De Ontdekkfabriek is een plek die de diversiteit van onze samenleving weerspiegelt. Zo hebben we in ons team een aantal homoseksuele medewerkers, een Syrische statushouder en een non-binair persoon. Eigenlijk willen we dit niet eens opschrijven: voor ons is iedereen gelijk!

Partners

Juist als het gaat om inclusie werkt De Ontdekkfabriek samen met partners. Zo is er de samenwerking met Quiet en Cultuur Inclusief, die ervoor zorgt dat kinderen die onder het bestaansminimum leven in de vrije tijd gratis toegang krijgen tot De Ontdekkfabriek. Het onderwijs is onze belangrijkste partner en daar is impliciet sprake van een diverse samenstelling. In het Zomerschoolproject in 2025, gericht op kinderen met een taalachterstand, werkten we samen met Lumens / Dynamo en Bibliotheek Eindhoven, Playing for Success en Eindhoven Sport. Ons gebak laten we bakken door de bijzondere bakkers van 'Anders van Smaak'.

EEN REFLECTIE OP DE GEREALISEERDE PRESTATIES

In 2025 hebben we een record bereikt qua aantallen activiteiten. Educatieve activiteiten vinden meer en meer plaats op externe (school)locaties. Daar zijn de aantallen leerlingen per activiteit iets lager dan in De Ontdekfabriek. Met name de bezoeken vanuit het Voortgezet Onderwijs in De Ontdekfabriek kenmerken zich juist door hogere aantallen leerlingen per activiteit. De publieksbezoeken zijn net onder de doelstellingen gebleven, vooral door het zonnige weer. Deze worden gecompenseerd door de overschrijding van de doelstellingen op educatieve activiteiten.

	Voorgaande realisatie		Gemiddeld begroot 2025/2026		Realisatie 2025	
	Aanbod	Bereik	Aanbod	Bereik	Aanbod	Bereik
Publieksopening	159	20543	165	21875	231	21322
Bedrijfsevents	10	300	10	300	19	635
Young Creatives	0	0	10	120		
Totaal aantal fysiek bereik	169	20843	185	22295	250	21957
Schoolgebonden activiteiten	206	11711	215	12250	249	13734

FINANCIËEL

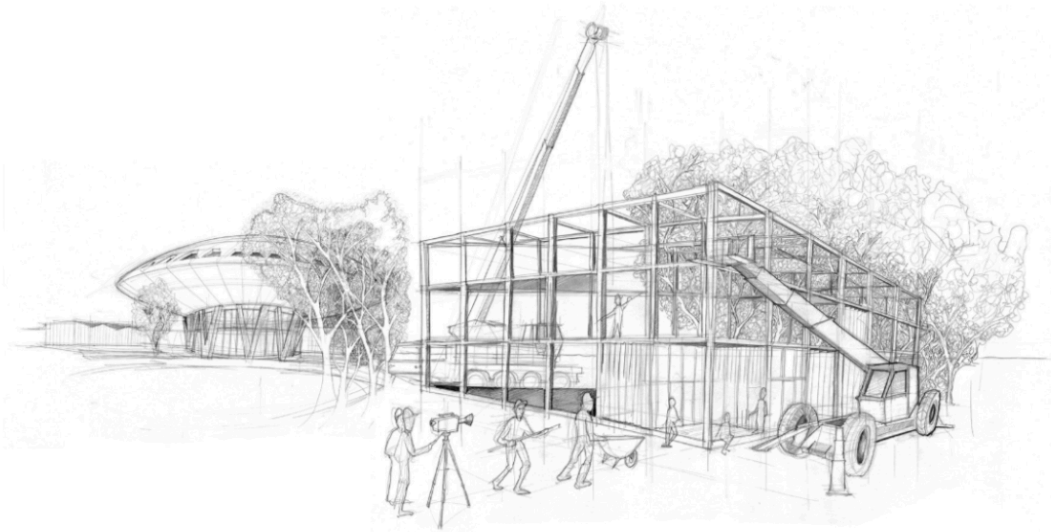
We hebben de inflatie aan de kostenkant ook in 2025 niet afgewenteld op onze standaard tarieven voor publiek en onderwijs. Voor de nevenactiviteiten, zoals de verhuur van onze locatie, horeca en aanwezigheid op evenementen, zijn de tarieven wel verhoogd. 2025 kende een recordomzet van ruim 1.2 miljoen euro en is met een hoger positief resultaat afgerond dan 2024. Deze winst (22.000 euro) is toegevoegd aan de financiële reserve, voorsortierend op de verwachte extra werkzaamheden, verhuis- en huisvestingskosten in het jaar 2026 en daarna.

TOEZICHT OP HET BESTUUR

De Raad van Toezicht van Stichting De Ontdekfabriek is in 2025 vier keer samengekomen met het bestuur van De Ontdekfabriek. Tijdens deze bijeenkomsten is het bestuur uitgebreid bevraagd over lopende zaken en projecten. In december is een nieuw lid, mevrouw Nicol van Hoof, toegetreden tot de Raad van Toezicht.

TOT SLOT

2025 was qua aantallen activiteiten weer een recordjaar: De Ontdekkabriek blijft groeien! De ontwikkeling van het artistieke concept met de Trilogie van verhalen heeft een belangrijke impuls gekregen. De gesprekken die we voeren met relevante stakeholders met het oog op de aanstaande verhuizing en vestiging van 'De Ontdekkabriek 2.0' bevestigen het grote draagvlak voor De Ontdekkabriek dat er bestaat bij Overheid, Onderwijs en Ondernemingen.

Op het moment van deze verslaglegging is een vergunning aangevraagd voor de bouw van de vestiging van 'De Ontdekkabriek 2.0' in het Evoluonpark (Toekomst Campus). Er zijn afspraken voor een koopoptie voor dit circulaire pand. Daarvoor zijn we op zoek naar financiering.

De Provincie Noord-Brabant heeft de intentie om een lening te verstrekken ter financiering van een gedeelte van het aankoopbedrag. Daarnaast zoeken we naar additionele steun, waarop geen rentetarief rust. In dat kader is het goed om te benoemen dat Stichting De Ontdekkabriek nadrukkelijk gebruik wil maken van extra steun van Gemeente Eindhoven. Het beleidsplan 'Integraal Huisvestings Plan Cultuur' van de gemeente lijkt een belangrijk aanknopingspunt om het vastgoed van De Ontdekkabriek (deels) te financieren en daarmee te zorgen voor continuïteit op lange termijn, zoals dat voor andere toonaangevende culturele instellingen in Eindhoven ook is geregeld.

Namens het bestuur van Stichting De Ontdekkabriek,

Hugo Vrijdag en Chris Voets
24 april 2026